

Önünden Geçen Çocuğa Hz. Peygamber'in (sav) Beddua Ettiğini ve Onu Sakat Bıraktığını Bildiren Rivayetin Tahlili ve Tenkidi

Hatice DÜLBER
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
hatedulber@ahievran.edu.tr
ORCID: 0000-0003-2449-9187

Araştırma Makalesi

DOI: 10.31592/aeusbed.1506899

Geliş Tarihi: 28.06.2024

Revize Tarihi: 12.01.2025

Kabul Tarihi: 23.06.2025

Atıf Bilgisi

Dülber, H. (2025). Önünden geçen çocuğa Hz. Peygamber'in (sav)beddua ettiğini ve onu sakat bıraktığını bildiren rivayetin tahlili ve tenkidi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 582-596.

ÖZ

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber, rahmet ve merhamet peygamberi olarak ifade edilmektedir. Hz. Peygamber'in çevresindeki çocuklara karşı merhamet ve sabrı en yakınlıklarının şahitlikleriyle kaynaklarda zikredilmektedir. Buna rağmen namaz kılarak önünden geçen bir çocuğa kızarak beddua etmesi sonucunda, çocuğun bir daha yürüyemediğini ifade eden rivayet kaynaklarda geçmektedir. Kendi torunları namaz kılmak için sırtına binmesine rağmen tepki göstermeyen Hz. Peygamber'in, önünden geçen bir çocuğa büyük bir tepki göstermesi ve bu çocuğa beddua etmesi onun sünnetine aykırı görünmektedir. Bu nedenle Hz. Peygamber'in (s.a.v.) bu konudaki sünnetini doğru anlayabilmek için rivayetin sened ve metin açısından incelenmesi önemlidir. Ayrıca bu rivayetin kaynaklarda nasıl anlaşıldığının ortaya konması, Hz. Peygamber'in bu konudaki sünnetinin yanlış anlaşılmasını önleyeceğinden bu rivayetin fiili ve metin açısından araştırılması gerekmektedir. Rivayet, hadis âlimleri tarafından zayıf görülmüştür. Ayrıca anlatımın metin açısından sorunlar içerdiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Peygamber, senet, metin, beddua, çocuk.

ABSTRACT

In the Holy Qur'an, the Prophet is referred to as the Prophet of mercy and mercy. The Prophet's compassion and patience towards the children around him are mentioned in the sources with the testimonies of their closestness. Despite this, it is narrated in the sources that the child could not walk again as a result of getting angry and cursing a child who passed by with a sutra in front of him while praying. The fact that the Prophet (peace be upon him), who did not react even though his own grandchildren were riding on his back in prayer, reacted in a great way to a child who passed by with a sutra in front of him, and cursed this child even though he cursed this child in a very rare way in his life, contradicts his Sunnah. For this reason, it is important to examine the narration in terms of deed and text in order to understand the Sunnah of the Prophet (peace be upon him) on this subject correctly. In addition, since revealing how this narration is understood in the sources will prevent the misunderstanding of the Prophet's Sunnah on this subject, this narration should be investigated in terms of deed and text. The narration has been seen as weak by hadith scholars. In addition, it has been determined that the narration contains problems in terms of text.

Keywords: Prophet, deed, text, curse, child.

Giriş

Farsça'da "kötü" manasında kullanılan "bed" ile Arapça'da "dileme, isteme" gibi anlamlarda kullanılan "dua" (Buhârî, "Cihad", 70) kelimelerinden oluşan beddua birleşik bir isim olarak kullanılmaktadır. "Beddualar, çaresiz olan, acı çeken, kötülüğe maruz kalan bir insanın rahatlamak, teskin olmak gayesiyle söylediği, kötü düşünce ve dilekleri kapsayan, söze orijinallik veren, ifadeyi güçlendiren kalıplaşmış sözlerdendir" (Aydın, 2015, s. 22). Bazen de kötülük yapana karşı aciz olduklarını düşündükleri durumları her şeye gücü yeten Allah'a havale etme şeklidir. Bazen yaralı kalpten dökülen iç yakarışları olarak ifade edilebilir (Ünal, Özafşar, Ünal, Erul, Martı ve Demir, 2014, s. 65). Bazen haksızlık, baskı ve zulüm karşısında veya günlük iletişimde çeşitli sebeplerle hatta karşılık bulamayan sevgi için bile, insanların birbirlerine öfke ve kızgınlıklarını ifade biçimi şeklinde olabilir. Bu anlamda beddua, duanın zıddına, birinin aleyhine ona zarar gelmesi için istekte bulunmak, onun kötü duruma düşmesini istemektir. Bir kimse için kötü dilekte bulunma, ilenme anlamı da verilmektedir (Eren, Gözaydın, Parlatur, Tekin ve Zülfikar, 1988). Her ne şekilde olursa olsun bedduanın insanda olumsuz bir duyuya dayandığı söylenebilir.

Bu çalışmada Hz. Muhammed insanlarla yaşadığı her zorlukta veya karşılaştığı birçok engelde karşısındakine beddua ifade eden sözler söylemiş midir? Hz. Muhammed'in bu konudaki tavır ve davranışları nasıl olmuştur? Öncelikle bu gibi sorulara cevap aranacaktır.

Kur'ân-ı Kerim'de Allah'a şirk koşanlara ve her türlü delile rağmen O'nun varlığını inkâr edenlere (Bakara, 2/159), Allah'a ve Resulüne eziyet edenlere (Mâide, 5/3-4), zalimlere (Âl-i İmrân, 3/86-89), iffetli bir kadına zina iftirası atanlara (Nûr, 24/23) vb. kişilere, şeytana ve Firavun'a Allah'ın lanet edeceği ifade edilmektedir. Âyetlerde(bitişik) geçen lanet ifadelerinden hareketle, Allah'ın yukarıda belirtilen söz ve fiilleri yapanları ahirette cezalandıracağını, dünyada ise kendilerini rahmetinin kapsamı dışında bıraktığı, onlara yardım ve desteğini çektiğini beyan etmiş olduğu şeklinde anlaşılması gerektiği ifade edilmektedir (Duman, 2021, s. 173). Herşeyi “ol” deyince oldurma gücüne sahip Allah'ın yukarıda adı geçen fiilleri yapanlara lanet etmesi şu şekilde de açıklanmaktadır: “Bu tür ifadeler Allah'ın yanlış davranan insanlardan şikâyet etmesinden değil, bu kişilerin cezayı hak ettiklerinin insanların anlayabileceği şekilde, kendi kullandıkları biçimde ifade edilmesidir” (Duman, 2021, s. 173).

Kur'ân-ı Kerim'de Hz. Peygamber'in de bir insan olduğu, onu diğer insanlardan ayıran tek farkın kendisine vahiy gelmesi olduğuna vurgu yapılmaktadır (Fussilet, 41/6). Onun da diğer insanlar gibi kızdığı (Hicr, 15/97), üzüldüğü (Kehf, 18/31) ve öfkelenildiği olayların olduğu durumlarda kendisine sabırlı olması (Ahkaf, 46/45) tavsiye edilmiş ve ayrıca Hz. Peygamber'in merhametine şu şekilde temas edilmektedir: “O vakit Allah'tan bir rahmet ile onlara yumuşak davrandın! Şayet sen kaba, katı yürekli olsaydın, hiç şüphesiz, etrafından dağılıp giderlerdi. Şu hâlde onları affet; bağışlanmaları için dua et, iş hakkında onlara danış. Kararını verdiğin zaman da artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever” (Özek, Karaman, Turgut, Çağrıcı, Dönmez ve Gümüş, 1993; Âl-i İmrân, 3/159).

Hz. Peygamber “Ben, öfkeli iken ümmetimden kime incitici söz söyler ya da beddua edersem, ben de Âdemoğullarından biriyim. Onların öfkelenildiği gibi ben de öfkelenirim. Fakat Allah beni ancak âlemlere rahmet olarak göndermiştir” buyurmaktadır (Ebû Dâvûd, “Sünne” 10). Hz. Peygamber Mekke'de iken Müslüman olan Devs kabilesinden Tüfeyl b. Amr, kendi kabilesini de İslam'a davet etmiş fakat kabilesi kabul etmemişti. İkinci kez Hz. Peygamber'le görüşmeye geldiğinde kabilesinden şikâyetçi olmuş ve helâk edilmeleri için Hz. Peygamber'den beddua etmesini istemişti. Etrafindakiler Peygamber'in (s.a.v) ellerini kaldırdığında beddua edeceğini sandılar fakat o, “Ey Rabbim! Devs'e hidayetini ver ve onları Müslüman olarak getir!” (Buhârî, “Deavât” 59)

Hz. Muhammed'in bir beşerde olan tüm özellikleri taşıdığı görülmektedir. Normal insanlar hoşlanmadıkları durumlarda nasıl kızabiliyorsa, Hz. Peygamber de doğru olmayan davranışlara kızmış, insan olmasından kaynaklı onlara incitici sözler söylemek durumunda kalmıştır. (Bağcı, 2014, s. 218) Bu nedenle bazı rivayetlerde Hz. Peygamber'in “Allah'ım ben ancak bir insanım, hangi Müslümana lanet etmiş ve kötü/ağır söz söylemişsem onu, o kimse için bir temizlik ve ecir kıl” (Müslim, “Birr” 45) diye dua ettiği aktarılmaktadır. Bu rivayetler “Hz. Peygamber'in kendisinin de yanılabilirliğini ve istemeden de olsa bir Müslümanı incitebileceğine işaret etmektedirifade etmektedir” şeklinde yorumlanmıştır (Bağcı, 2014, s. 219).

Hz. Peygamber, aceleci huylarından dolayı beddua eden çevresindekilere insanları, “Kendi kendinize, evlatlarınıza, yardımcılarınıza ve mal varlığınıza beddua etmeyin. Ola ki Rabbinizin kabul edebileceği bir vakte rastlar ve olur” (Ebû Dâvûd, “Vitr”27) sözüyle insanların birbirlerine zulmetmemelerini hoş görmemiş **“Zulme uğramış kişinin bedduasından korkun. Çünkü mazlumin bedduası ile Allah arasında hiçbir engel yoktur.”** diyerek uyarmıştır (Buhârî, “Zekât” 63). Peygamberin bu sözüyle paralel halk arasında da “Alma mazlumin ahını, çıkar aheste aheste” denilmektedir.

Hz. Peygamber'in genel anlamda bedduayı en aza indirmeye çalıştığı rivayetlerden anlaşıl makla beraber az da olsa zaman zaman kendisinin de beddua ettiği kaynaklarda zikredilmektedir. Örneğin; anne ve babasına ihtiyacı olduğu halde yardım etmeyen kişi hakkında

“Burnu yerde sürtünsün, burnu yerde sürtünsün, burnu yerde sürtünsün” ifadelerini kullanınca, sahabe, “Kimin burnu yerde sürtünsün? diye sorunca Hz. Muhammed “Yaşlı olduklarında anne ve babası veya ikisinden biri onunla birlikte olmasına rağmen onlara yardımcı olmayarak cennete girmeyi elde edemeyen kişinin burnu yerde sürtünsün” buyurmuştur. (Müslim, “Zikir” 9-10) Aynı şekilde rivayetlerde inananları uyarmak için, paraya taparcasına aşırı önem verenlere, “kahrolsunlar” (Buhârî,1992, s. 175) Sidre ağacını kesenlere “Allah onu başı üzeri cehenneme atsın” (Ebû Dâvûd, “Edep” 40) ifadesini kullandığı kaynaklarda zikredilmiştir.

Hz. Muhammed (sav)’in yaptığı bedduaların bizzat şahsına yapılmış bir tutum sebebiyle değil, acımasız müşriklerin tüm Müslümanlara yaptıkları haince davranışlar sebebiyle olduğu görülmektedir. Bu tavırlar, yapılanlar karşısında üzülen bir insanın yürek acısı olarak değerlendirilebilir. Örneğin yetmiş sahabînin hain bir pusu sonucunda şehit edilmeleri üzerine Hz. Peygamber, “Ey Allah’ım, Mudâr üzerine baskını arttır ve onların üzerine Yusuf’un kıtlık seneleri gibi seneler gönder” (Ebû Dâvûd, “Vitir” 10) şeklinde bedduada bulunmuştur. Yine Hendek savaşının şiddetinden dolayı ikinci namazını kılamadığında müşriklere şöyle beddua etmiştir: “Allah’ım! Orta namazını kılmamızı engelleyenlerin, karınlarını ve kabirlerini ateş doldur” (Ebû Dâvûd, “Salât” 5). Bu konuda zikredebileceğimiz bir diğer örnek de Ebû Cehil, Utbe b. Rebî’a ve Ubeyy b. Halef gibi bazı İslam düşmanları hakkında yaptığı şu bedduadır: “Allah’ım, onları sana havale ediyorum” (Buhârî, “cihâd” 98). Kaynaklarda sol elle yemek yiyen bir çocuğa Hz. Peygamber’in beddua ettiğine dair rivayetler de bu konuda örnek olarak verilebilir. Bu konudaki rivayetleri değerlendiren Hüseyin Akyüz, Hz. Peygamber’in bu rivayette dediği “beceremeyesin” şeklindeki beddua ifadesinin kınama, te’dir, uyarı, korkutma gibi nedenlerle söylenebileceğini bu tip ifadelerin muhatapları uyarma ve hakka davet için söylediğini ifade ederek Hz. Peygamber’in bu üslupla insanları eğittiğini ve beddua edilen işin kötülüğünü ifade ettiğini belirten yorumları aktarmaktadır (Akyüz, 2014, s. 27). Hz. Peygamber’in bu tür ifadeleri ümmeti birşeyden sakındırmak ve onları birşeye teşvik maksadıyla söylemiş olabileceği de ifade edilmektedir. (Ulu, 2016, s. 79)

Buraya kadar beddua konusunda Hz. Peygamber’in genel tavrını betimlemeye çalıştık. Şimdi Hz. Peygamber’in namazda önünden geçen bir çocuğa yaptığı beddua sonucunda çocuğun ayağa kalkamayacak hale gelmesi ile ilgili rivayetin değerlendirilmesi yapılacaktır. Rivayetin öncelikle sened değerlendirilmesi yapılacak daha sonra rivayetin metin değerlendirilmesi yapılacaktır. İncelenecek rivayet:

حدثنا أحمد بن سعيد الهمداني ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا ابْنُ وَهْبٍ، أَخْبَرَنِي مُعَاوِيَةُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ غَزْوَانَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ نَزَلَ بِبَنِيكَ وَهُوَ حَاجٌّ فَإِذَا هُوَ بِرَجُلٍ مُقْعَدٍ فَسَأَلَهُ عَنْ أَمْرِهِ فَقَالَ لَهُ: سَأَحْذَرُكَ حَدِيثًا فَلَا تُحَدِّثُ بِهِ مَا سَمِعْتَ أَبِي حَيٍّ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَزَلَ بِبَنِيكَ إِلَى نَخْلَةٍ فَقَالَ: «هَذِهِ قُبُلُنَا»، ثُمَّ صَلَّى إِلَيْهَا فَأَقْبَلْتُ وَأَنَا غُلَامٌ أَسْعَى حَتَّى مَرَرْتُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا فَقَالَ: «قَطَعَ صَلَاتُنَا قَطَعَ اللَّهُ أَمْرَهُ» فَمَا قُمْتُ عَلَيْهَا إِلَى يَوْمِي هَذَا.

“Bize Ahmed b. Saîd el-Hemedânî, ondan Süleymâd b. Dâvûd o ikisinden İbn Vehb ondan Muâviye ondan Saîd b. Ğazvan oda babasından şöyle rivayet etti: Saîd b. Ğazvan’ın babası hacca gittiğinde kötürüm bir adamı görünce onun bu durumunu sordu o da: Sana bir hadis aktaracağım, fakat ben sağ oldukça benden işittiğini hiçbir kişiye söylemeyeceksin. Allah’ın Resûlü Tebük’e geldiğinde bir hurma ağacının önünde konakladı. “**Şu ağaç bizim kiblemizdir. Hurma ağacına dönerek namaza durdu. Ben o zamanlar çocuktum. Koşarak geldim. Sütire olarak duran hurma ağacı ile onun arasından geçtim. Bunun üzerine Allah Resûlü: “O bizim namazımızı kesti, Allah da onun izini (ayağını) kessin.” dedi. O günden bugüne kadar ayağa kalkamaz oldum.**” (Ebû Dâvûd, “Salât” 109)

Yukarıda zikredilen bilgiler ışığında bu rivayetin sıhhat derecesi nedir? Rivayette geçen suç - ceza orantısı dengeli mi? Başka rivayetlerde namaz kılarken çocuklar önünden geçince kızmayan Hz. Peygamber’in kızarak beddua etmesi diğer rivayetlerle tezat oluşturmuyor mu, gibi sorular bu rivayetin araştırılmasını ve Hz. Peygambere aidiyetini tespit edecek bir çalışma yapılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle öncelikle rivayetin senet tahlili daha sonra metin tahlili yapılarak rivayet değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Yöntem

Bu çalışmada rivayetin geçtiği ilk dönem kaynakları “kuramer” ve “şamile” gibi programlar taranarak tespit edilmiştir. Bu rivayet hakkında ilimlerin görüşleri belirlenip aralarındaki görüş farklılıklarını tahlil etmede analiz yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma Etiği

Bu araştırmada send ve metin analizi yapıldığı için herhangi bir etik kurul raporu alınmamıştır.

Rivayetin Senet Tahlili

Rivayetin Yer Aldığı Kaynaklar

Rivayet, İbn Ebû Şeybe (ö. 235/849) el-*Musannef* (İbn Ebû Şeybe, 2008, s. 136) Buhârî (ö. 256/870) et-*Târihu'l-kebir* (Buhârî, t.s., c. 8, s. 365), Ebû Dâvûd (ö. 275/889) *es-Sünen* (Ebû Dâvûd, t.s. c. 1, s. 188) Beyhakî, (ö.458/1066)*es-Sunenu'l-Kubrâ* (Beyhakî, 2003, s. 390)adlı eserlerden tahrir edilmiştir.

Ravileri

-Saîd b. Abdulazîz<Mevlâ Yezîd b. Nimrân<Yezîd b. Nimrân<Bir adam<Hz. Peygamber (İbn Ebû Şeybe, (2008, s. 136)

-Ebû Asım<Saîd b. Abdulazîz Mevlâ Yezîd b. Nimrân<Yezîd b. Nimrân<Bir adam<Hz. Peygamber (Ahmed b. Hanbel, 2001, c. 38, s. 248)

-Abdullah b. Sâlih<Saîd b. Abdulazîz<Mevlâ Yezîd b. Nimrân<Yezîd b. Nimrân<Bir adam<Hz. Peygamber (Buhârî, t.s., c. 8, s. 365)

-İbn Vehb<Muâviye b. Sâlih <Saîd b. Ğazvan<Babasından<Bir adam<Hz. Peygamber (Ebû Dâvûd, t.s., c. 1, s.188; Beyhakî, 2003, c. 2, s. 390) aracılığıyla aktarılmaktadır.

İbn Ebû Şeybe (ö. 235/849) Rivayeti

Saîd b. Abdulazîz et-Tenûhî: Hicrî doksán senesinde Dimeşk’de doğmuş ve yüz altmış yedi yılında vefat etmiştir. İbn Sa’d (ö. 230/845) sika bir ravi olduğunu söylemiştir (İbn Sa’d, 2020, c. 7, s. 324; İclî, 1985, c. 1, s. 402). Amr b. Ali, Saîd b. Abdulazîz ve Evzâi hariç Şamlıların hadislerinin zayıf olduğunu belirtir (İbn Hacer, 1996, c. 2, s. 325). Şam halkı için fazilet, içtihat ve dürüstlük konusunda Malik b. Enes gibi olduğu ifade edilmiştir (es-Siczi, 2006, c. 1, s. 65). Hayatının sonlarına doğru rivayetleri karıştırdığı zikredilmiştir (İbn Hacer, 1996, c. 2, s. 326).

Mevlâ Yezîd b. Nimrân: İsmi Saîd olduğu sadece Saîd b. Abdulazîz’den hadis naklettiği yukarıdaki rivayetten başka hadis aktarmadığı ifade edilir. Şuayb el-Arnaût (ö.2016) Yezîd b. Nimrân aracılığıyla gelen rivayeti Mevlâ Yezîd b. Nimrân’ın tanınmadığı yani meçhul bir ravi olduğu için zayıf bulmaktadır. (Ahmed b. Hanbel, 2001, c. 27, s. 154) İbn Hacer el-Askalânî Mevlâ Yezîd b. Nimrân’ı tanınmayan, hakkında herhangi bir bilgi bulunmayan bir ravi olarak zikretmektedir (İbn Hacer el-Askalânî, 1986, s. 243).

Yezîd b. Nimrân: İbn Hibbân Şamlı ve güvenilir bir ravi olduğunu belirtir (İbn Hibbân, 1973, c. 5, s. 539). Ebî Amr es-Şeybânî’ye göre fitne esnasında uyulacak üç kişiden birisi de Yezîd b. Nimrân’dır (İbn Hacer, 1996, c. 6, s. 224).

Bir adam: İbn Hibbân bu kişinin Yezîd b. Behrâm olduğunu belirtir. Bu kişinin de kim olduğuna dair İbn Hibbân *es-Sikât* adlı eserinde zikretmesi dışında kaynaklarda herhangi bir bilgiye rastlanılmamıştır. Şuayb el-Arnaût (ö.2016) Yezîd b. Nimrân aracılığıyla gelen rivayeti zayıf bulmaktadır (Ahmed b. Hanbel: 2001, c. 27, s. 154).

Ahmed b. Hanbel aynı rivayeti Ebû Âsım (Dahhâk b. Mahled) aracılığıyla, Buhârî (ö. 256/870) Abdullah b. Salih, Beyhakî (ö.458/1066) ise yine aynı rivayeti İbn Ebû Şeybe ve Ebû Dâvûd

gibi haklarında cerh açısından problem olmayan raviler aracılığıyla aktardıkları için bu varyantlarda rivayetlerin senet tahlili yapılmamıştır.

Görüldüğü gibi, Rivayetin İbn Ebû Şeybe varyantında hem Mevlâ Yezîd b. Nimrân hem de “bir adam” denilerek aktarılan ravi hakkında yeteri kadar bilgi bulunmamaktadır. Bu nedenle rivayet zayıf olarak değerlendirilmiştir. Rivayette meçhul bir ravi olması hasebiyle ravi hakkında cerh ve tadil yapılamadığı için rivayetin sahih olup olmadığı ile ilgili bu varyantla ilgili kesin bir hüküm vermek mümkün görünmemektedir.

Ebû Dâvûd (ö. 275/889) Rivayeti

Abdullah b. Vehb b. Müslim: Hicrî yüz doksan yedi yılında Mısır'da vefat etmiştir. Yahyâ b. Maîn güvenilir bir ravi olduğunu ifade etmiştir (İbn Hacer, 1996: 37280). Sika bir ravi olduğu aktarılmıştır (İbn Sa'd, 1993: c. 1, s. 118; ez-Zehebî, 1985: c. 12, s. 62). Hatta sika bir ravi olduğunda ittifak vardır diyenler olmuştur (Ebû Ya'lâ el-Halîlî, 1988, c. 1, s. 255).

Muâviye b. Sâlih: Yahyâ b. Maîn ve Ebû Dâvûd sika bir ravi olduğunu belirtmişlerdir. Nesâî kendisi hakkında “la be'se bih” demiş, Buhârî zayıf raviler kategorisine koymuştur (İbn Hacer el-Askalânî, 1996, c. 5, s. 462). Zaten kendisi rivayeti bu varyanttan aktarmamıştır. Muhtemelen diğer rivayeti daha sahih görmüştür.

Saîd b. Ğazvan: Zehebî, hakkında “Saîd b. Ğazvan Şamlıdır. Hakkında bilgi azdır. Muhaddislerin ne onun ne de babasının hakkında söz ettiklerini görmedim. Bu ikisinin kim olduğu da bilinmiyor. Bu sakat olan kişinin de kim olduğu bilinmiyor. Abdülhak ve İbn Kattan bu rivayet hakkında: Bu hadisin isnadı zayıftır. Ben ise bu rivayetin mevzu olduğunu düşünüyorum.” bilgisine yer vermektedir (Zehebî, 2009, c. 2, s. 146; İbn Hacer, 1996, c. 2, s. 332).

İbn Hacer, Saîd b. Ğazvan'ı yedinci derecede mestur bir ravi olarak değerlendirmektedir (İbn Hacer, 1985, s. 240). Bu şekilde değerlendirilen bir ravinin rivayet ettiği hadis, başka bir senedinin olup olmadığını araştırmak ve ona göre değerlendirmek ve i'tibar için alınır (Aydın, 2015, s. 177).

İbn Kayyim Saîd b. Ğazvan hakkında şu bilgiye yer vermektedir: İbn Gazvan'ın bu hadisine gelince Abdülhak, isnadının zayıf olduğunu söylemiştir. İbn Kattan ise şöyle demiştir: "Saîd meçhul, babası Gazvan ise mezkûr olarak bilinmiyor. Oğluna gelince adının geçtiği yerlerde meçhul ravilerin zikredildiği ifadelerle zikredilmiş ve terceme-i hayatına yer verilmiştir. Abdülhak Ğazvan'ın sahabi olduğunu zannetmiş, ancak bu doğru değildir. Aynı zamanda rivayetin isnadında eksiklik vardır." (İbn Kayyim el-Cevziyye, 2019, c. 1, s. 184). Elbânî (d.1914-ö.1999) iki tarikten gelen bu rivayette meçhul raviler bulunduğu için bu rivayetin zayıf olduğunu belirtir (el- Elbânî, 1431, c. 1, s. 258). Hadisi tashih ederken, mütesahil davranan, hadis hakkında sahih hükmünü kolaylıkla veren yerine ifrat ve tefritten sakınan muhakkik birisi tercih edilir. Zehebî mütesahil olmayan birisidir (el-Leknevî, 2014, s. 122).

Rivayet ravi zincirinde meçhul kişilerin bulunması sebebiyle zayıf kabul edilmiştir (Moğultây b. Kılıç, 1999, c. 1, s. 1600). Aynî, bu rivayet için “hadisun vâhin (حديث واهٍ)” değerlendirmesini yapmıştır (el-Aynî, ts.: 4/279). Bu değerlendirme hadis usulünde “Başka bir rivayetin olup olmadığını araştırmak ve ona göre bir değerlendirme yapmak üzere yani i'tibar için alınabilen zayıf hadis için” kullanılmaktadır (Aydın, 2015, s. 327).

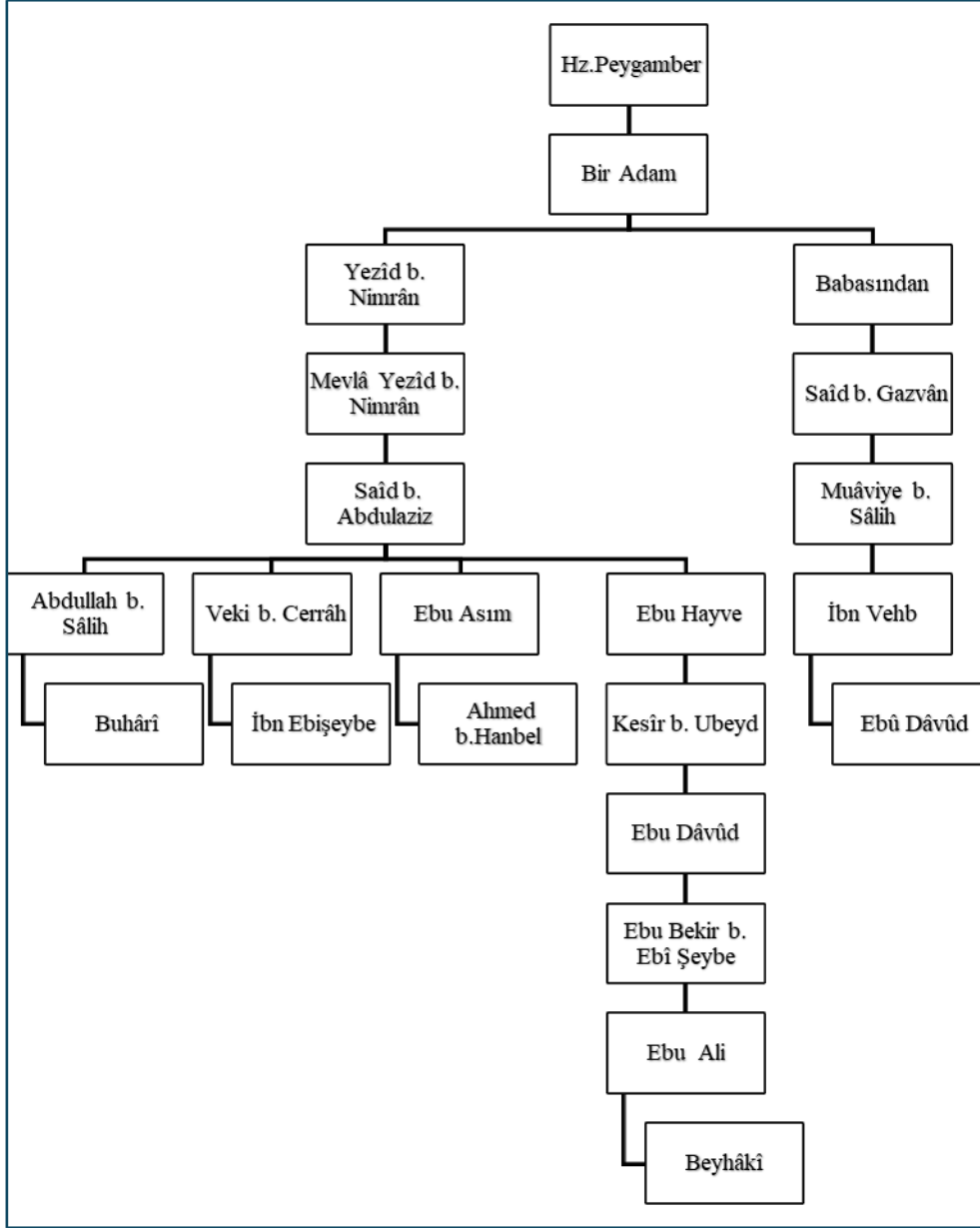
Görüldüğü gibi iki farklı isnadla gelen rivayetin ravilerinde problem olduğu için her iki rivayet hakkında da zayıf hükmü verilmiştir. Bilindiği gibi ravi cerh ta'dil tespiti ictihada göre değişebilen bir meselesidir. İbn Hibbân'ın rivayette geçen ve hakkında bilgi bulunmayan kendisinin Yezîd b. Behrâm olduğunu belirttiği meçhul bir raviyi *es-Sikât* adlı eserinde yer vermesi bu konu ile alakalıdır. “İbnu Hibbân'a göre, tecrîh, ta'dilin zıddı olması itibariyle, cerhi bilinmeyen herkes âdildir. Cerh edilmeyen her râvi, cerhi ortaya çıkıncaya kadar adildir. Zira insanlar kendilerinin bilemedikleri hususlarda hüküm vermekle mükellef olmayıp bu konuda eldeki verilere göre karar vermekle mükelleftirler.” (İbn Hibbân:1973, s. 13) İbn Hibbân'ın *meçhûlû'l-ayn* olan kişilerin rivayetini alması diğer hadis usûlü

âlimleri tarafından farklı değerlendirilmektedir. Müellifin bu uygulamasının, onun diğer hadis âlimleri tarafından mütesâhil olarak değerlendirilmesine sebep olduğu ifade edilmiştir (İbn Hibbân, 1973, s. 12; Çelik, 1993, s. 90; Tekdamar, 2021, s. 13). Görüldüğü gibi iki tarikten gelen rivayetin ravilerinin durumu meçhul olduğundan alimlerin de belirttiği gibi rivayet zayıf hadis hükmündedir. Zayıf hadisle amel etmek konusunda alimler ittifak edememişlerdir. Genel olarak kabul edenler, kabul etmeyenler, belirli şartlarda kabul edenler olmak üzere üç guruba ayrıldığı söylenebilir (Leknevî, 2014, s. 48). Ahmed b. Hanbel ve Ebû Dâvûd gibi hadis alimleri, sahih hadis bulunmadığı zamanlarda zayıf hadisle amel edilebileceği görüşündedirler (Başaran Sönmez, 2012, s. 141). Bu sebeple Ebû Dâvûd Sünen’inde (bitişik) zayıf bir rivayete yer vermiştir Aslında meçhûl’l-hâl vasfında olan bu rivayet hadisçilerin büyük çoğunluğuna göre merdud olmasına rağmen Ebû Dâvûd bu tür rivayetleri alabilmektedir (Şahyar, 2011, ss. 207-208).

Muhammed b. Süleymân el- Enbârî: Hicrî iki yüz otuz dört yılında vefat etmiştir. Hatîb, Mesleme ve Hadramî kendisinin sika biri olduğunu belirtmiştir (İbn Hacer, 1996, s. 123).

Veki’b. Cerrâh: Yüz doksan yedi yılında vefat etmiştir. Babası Kûfe’de beytûlmal görevlisidir. İbn Hibban kendisinin sikâ, hâfız ve mutkin olduğunu ifade etmiştir. Ali b. Medînî Veki’nin mana ile rivayet ettiğini belirtmiştir (İbn Hacer, 1996, s. 82). “Veki’nin Şîi sayılması erken dönem Kûfeli hadisçilerin Hz. Ali’yi Hz. Osman’dan üstün saymaları anlamında olup bu durumun rivayetlerine zarar vermeyeceği kabul edilmiştir” (Özağar, 2013, s. 8).

Bu rivayet Saîd b. Abdulazîz et-Tenûhî, Mevlâ Yezîd b. Nimrân, Yezîd b. Nimrân, Bir adam varyantıyla İbn Ebî Şeybe’de geçen kişilerle aynı olduğu için yukarıda yapılan rivayetin sened tahlili burada da geçerlidir.

Şekil 1. Rivayetin İsnad Şeması

Rivayetin Metin Tahlili

Kütüb-i Sitte içerisinde Ebû Dâvûd'un *Sünen*'inde yer alan rivayet namaz kılanın önünden geçilmesinin yasaklanması babında zikredilmektedir. Rivayet hakkında Ebû Dâvûd'un *Sünen*'inin şerhlerine bakıldığında çok fazla bilgi olduğu söylenemez. Ebû Dâvûd'un *Sünen*'inin ilk şerhlerinden olan Hattâbî'nin (ö. 388/998) *Me'limü's-Sünen*'inde bu rivayetle ilgili herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Bedreddin Aynî (ö. 855/1452) “مقعد” (mek ‘ad) kelimesinin harekesi ile ilgili bilgiler verdikten sonra rivayetin zayıf olduğunu rivayette geçen Mevlâ Yezîd'in meçhul bir ravi olduğunu, Saïd'in ise hadiste zayıf olduğunu, bu rivayetteki Ebû Mushir'in Abdu'l -Alâ b. Mushir olduğunu ifade ettikten sonra yukarıda senet tahlilindeki bilgileri vermektedir (Aynî, 1991, s. 272). Zürkânî (ö. 1099/1688) *Mevâhibü'l-Ledüniyye*'ye yaptığı şerhte bu rivayetin Ebû Dâvûd ve Beyhâkî'de geçtiğini fakat zayıf bir rivayet olduğunu belirtmektedir (Zürkânî, 1996, s. 3). Seharenpûrî (ö. 1852/1927) *Bezlü'l-mechûd* adlı eserinde bu rivayette geçen namazın kesilmesinin asıl manasının huşu yönünden namazın kesildiği yoksa asla namazın bozulmadığı anlamına geldiğini ifade eder (Seharenpûrî, 2006, 3/669). Mutasavvıf şârih olan İbn Raslân (ö. 844/1440) bu rivayette geçen “eserin kesilmesi” ifadesi hakkında şöyle bir yorum yapmaktadır: İnsan arkasından güzel bir eser bırakır. Öğretilen bir ilim,

tasnif ettiği bir kitap, bir vakıf (rıbat gibi) veya bir mescid bırakır. Sakat olan kişinin ise yaşadığı süre içinde bir eser bırakmadığını ve bu olayın da açıkça Hz. Peygamber'in nübüvvet alametlerinden olduğunu belirtir (İbn Raslân, 1437, ss. 250-252). Subkî bu hadisin, şer'i sınırları aşan birine beddua etmenin caiz olduğunu ve Hz. Peygamber'in duasının kabul olduğu anlamına geldiğini ifade etmektedir (es- Subkî, 1932, s. 102). Görüldüğü gibi zikredilen muhaddislerin rivayetin beddua ve bedduanın gerçekleştiği yönünde bir vurgu yaptıkları görülmektedir.

Oysa Hz. Peygamber'in genel tavrının beddua etmekten uzak bir tutum olduğu bilinmektedir ve bu duruma işaret eden pek çok söz ve fiilden bahsetmek mümkündür. İncelenen rivayet, metin açısından da problemleri olan bir içeriğe sahip görünmektedir.

Hz. Peygamber'in çok eziyet eden müşriklere bile bu şekilde beddua içeren bir ceza vermediği bilinmektedir. Örneğin Taif'te karşılaştığı kötü muamele karşısındaki tutumu, Mekke'nin fethindeki tutumu, Uhud savaşındaki tutumu gibi birçok olayda Hz. Peygamber'in müşriklere karşı tavrının bu şekilde olmadığı açıktır. Rivayette geçtiği üzere, namaz kılarken önünden geçen bir küçük çocuğa karşı tavrının bu kadar şiddetli olması Peygamber'in genel tavrına benzememektedir. Hz. Peygamber'in bu konudaki tutumu kendi siretiyle uyuşmamaktadır. Bu durum, "sünnet ve siret bir bütünlük içerisinde olması gerekir" şeklinde formüle edilmiştir. "Hz. Peygamber'in bizzat yaptığı bir işe, örnek bir davranışa muhalif bir öneride bulunamayacağı" da ifade edilmiştir (Görmez, 2020, s. 185). Yine şunu da ilave edebiliriz: Hz. Peygamber kız torunu Ümâme kucağında olduğu halde namaza durmuş, daha sonra secdeye eğilirken torununu yere bırakmış, secdeden kalktığı zaman torununu yeniden kucağına almıştır. (Buhârî, 1992, s. 131) Hatta bazı başka rivayetlerde namaz kılarken, çocukların önünden geçtiği de ifade edilmektedir (Yıldırım, 2021, s. 57). İbn Abbas'ın aktardığına göre "Ben ve Abdumuttalib oğullarından bir çocuk eşek üzerinde olduğumuz halde namaz kılmakta olan Hz. Peygamber'in önünden geçerek geldik, sonra o da ben de eşekten inip eşeği safların önüne salıverdik. Bunu gören Hz. Peygamber hiç aldırış etmedi. Yine Abdumuttalib oğullarından iki kız çocuğu da gelerek safların arasına girdiler. Bunu da önemsemedi (Ebû Dâvûd, "Salât" 109). İbn Ebî Şeybe'nin Musannef'inde bu rivayette çocuk eşek üzerinde iken Peygamber'in önünden geçmektedir (İbn Ebî Şeybe, 2006, ss. 541-542).

-Elbânî, Veki'nin yukarıda geçen rivayetinden sonra şunları söylemektedir: "Bu hadisin metninin doğru olmadığı apaçık ortada; zira bu rivayet Hz. Peygamber'in ümmetine yol göstermede takındığı güzel tavra ve onlara bir şey öğretirken sergilediği şefkatli metoda tamamen zıttır. Nitekim bu, mescide bevl eden bedevi ile ilgili hadiste görülmektedir. Ayrıca namazda konuştuğunda Hz. Peygamber'in kendisini azarlamadığı ve kendisine beddua etmediği Muaviye b. Hakem es- Sülemi hadisinde de görülmektedir. Muaviye'nin kendisi şöyle demektedir: Allah'a yemin olsun ki ne beni azarladı ne ayıpladı ne dövdü ne de sövdü, aksine şunu dedi: "Bu namazda insan kelamı olmaz..." Metodu bu şekilde olan Hz. Peygamber'in, sadece sütte ve kendisinin arasından geçtiği için, bir adama beddua etmesi mümkün müdür?" (Elbânî, 2002, s. 257).

Öte yandan namaz kılarken önünden geçen küçük bir çocuğa Peygamber'in kızarak çok öfkelenmesi ve ağır bir şekilde beddua ederek onu cezalandırması suç-ceza açısından bir dengesizlik arz etmektedir. "Bir kötülüğün cezası, ona denk bir kötülüktür." (Kur'ân-ı Kerim 42/40) ayeti gereğince Hz. Peygamber suçlulara dengiyle ceza uygulamıştır. Adaletle davranmanın gereği de budur (Yıldırım, 2007, ss. 47-48). Örneğin; birine kötü bir ifade kullanmakla ona zina isnad etme, küçük bir şey çalmakla mali miktarı büyük birşeyi çalma suçunun karşılığı aynı değildir (Yiğit, 2020, s. 83).

Hz. Peygamber'in hayatında maruz kaldığı kötülüklerle kıyaslandığında onun küçük bir çocuğa hataen, bilmeden yaptığı bir fiilden dolayı bu şekilde beddua etmesi sünnetiyle örtüşmemektedir.

Dikkate değer bir diğer konu da namaz kılanın önünden geçilince namazın bozulup bozulmadığı meselesidir. Namaz kılanın önünden geçilince namazın bozulup bozulmayacağı konusundaki tartışmalı rivayetleri Tahâvî (ö. 321/933) *Şerhu Meâni'l-Âsâr* adlı eserinde bir araya getirmiştir (Tahâvî, 2009, ss. 78-96). Bu rivayetleri incelediğimizde;

- Namaz kılanın önünde sütre olursa kadın, eşek ve siyah köpek hariç hiç birşey namazı bozmaz. (Tahâvî, 2009, ss. 78-79) (Bu rivayete de Hz. Aişe itiraz etmiştir. Kendisi önünde yatarken Hz. Peygamber'in namaz kıldığını aktaran rivayetler için bkz. Ebû Dâvûd, "Salât" 109)

- Hz. Peygamber'in namaz kılarken önünden kadın ve eşek geçtiği halde namazı bozmadığını ifade eden rivayetler (Tahâvî, 2009, ss. 81-82).

- Müslümanın namazını önünden geçen hiçbir şeyin bozmayacağına dair rivayetler (Tahâvî, 2009, s. 83).

Tahâvî bu konuyla ilgili rivayetleri verdikten sonra kendi görüşünün namaz kılanın önünden geçen hiçbir şeyin namazı bozamayacağı olduğunu ifade eder. Bu konuyla ilgili Hz. Ali, Hz. Osman, Huzeyfe gibi sahâbe uygulama ve sözlerinin de namaz kılanın önünden geçen hiçbir şeyin namazı bozmadığına ama mümkünse namaz kılanın önünden geçilmesini engellemenin doğru olduğuna dair delilleri de aktarmaktadır. (Tahâvî, 2009, s. 88-96).

Aynî bu rivayet hakkında "Ebû Davûd bu konuda susmuş, zayıf bir hadis olduğu dışında bir şey dememiştir, şayet bu hadisin sahih olduğunu kabul edersek, İbn Abbas'ın rivayeti ile mensûhtur, zira bu, Tebük'de olmuştur, İbn Abbas'ın hadisi ise Tebük'ten sonra gerçekleşen veda haccında olmuştur" ('Aynî, t.s., c. 4, s. 279) diyerek Tahâvî ile aynı görüşte olduğunu dile getirmiştir.

Söz konusu rivayet Hanefî usulünce de değerlendirilmeyi gerektirmektedir. Hz. Peygamber Tebük seferi için geldiği bir yerde namaz için dururken meydana geldiği ifade edilen olayın sadece hakkında bilgi olmayan bir adam tarafından aktarılması ve yine bu adamdan aktarılan diğer varyantların ravilerinde de problemlerin bulunması yukardaki isnad tahlili ile ortaya konulmuştur. Rivayet neden farklı kişiler tarafından aktarılmamış, tek bir meçhul kişiden nakledilmiştir? Hanefî hadis alimleri, umum-u belvâda haber-i vahide dair, çok sayıda kişinin bulunduğu ve hemen herkesin görmesi gereken yerlerde ve hallerde bir kişinin haberi kabul edilmez ilkesini benimsemişlerdir. (Serahsî, 1993, s. 368; Ünal, 1994, s. 154-163). Ayrıca rivayette geçen sakat çocuğun "Sana bir şey anlatacağım ama ben hayatta olduğum sürece bunu kimseye anlatma" diyerek uyarımasında zihinlerde birçok soruyu gündeme getirmekte rivayetin farklı varyantlarında çocuğun bu uyarısı görünmemektedir.

Sened tahlilinde görüldüğü gibi, Hz. Peygamber'in namazda iken önünü kestiği için bir küçük çocuğa beddua ettiğini bildiren rivayet âlimler tarafından zayıf bir rivayet kabul edilmiştir. Zayıf rivayetle amel konusunda âlimlerin farklı tutum sergiledikleri görülmektedir.

Sened tahlilinde birçok problemi ihtiva ettiği tespit edilen rivayet, metin açısından da problemleri olan bir içeriğe sahip olup, hadis kaynaklarında öncelikle namazın kesilmesi ile ilgili bablarda verilmekle namaz kılanın önünden geçmenin doğru bir davranış olmadığı şeklinde anlaşılmaya daha müsait olduğu halde, tesbit edebildiğimiz kadarıyla, Beyhâki (ö. 470/1077) tarafından Hz. Peygamber'in peygamberliğinin delilleri ve mucizelerine malzeme olarak kullanılmıştır. (Beyhâki, 1988, s. 243) Daha sonra İsmâîl b. Muhammed el-İsfahânî (ö. 535/1141) ve Suyûtî'nin (ö. 911/1505 eserlerinde olayın mecrasının, namaz kılanın önünden geçilmesinden nübüvvetin alametleri konusuna kaydığı görülmektedir. (Suyûtî, 1985, s. 254)

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Rahmet ve merhamet Peygamberi Hz. Muhammed gerek müşrik gerekse inanmayanlara karşı çok şefkatli, merhametli ve sabırlı bir şekilde muamelede bulunmuştur. Hayatı boyunca hem kendisine hem de İslam'a ve inananlara acımasız ve kötü davrananlara ve hakaret edenlere, birkaç olay dışında, beddua etmediği kaynaklarda zikredilmektedir. İslam'a çok belirgin ve açık bir şekilde kötülük yapılan bazı olaylar dışında beddua etmeyen bir Peygamber'in küçük bir çocuğa beddua ettiğini bildiren rivayetin sened ve metin tahlilinden sonra şunlar söylenebilir: İki tarikten gelen rivayetin ikisinde de meçhul ravinin bulunması, rivayetin alimler tarafından zayıf bir rivayet olarak değerlendirilmesine sebep olmuştur. Aslında rivayet namaz kılanın önünden geçilmesi durumunun

tartışıldığı bölümlerde geçmesine rağmen daha sonra delâil ve hasâis türü eserlerde Hz. Peygamber'in mucizesi olarak zikredilmiştir. Her ne kadar Allah kendi seçtiği peygamberinin duasını kabul edip çocuğu kötürüm yapabilme kudretine sahip olsa da rivayeti haber veren kötürüm kişinin durumunun meçhul olması; bu rivayetin Hz. Peygamber'in siretindeki benzer olaylara gösterdiği tepkilerle çatışması; ayrıca Tebük seferi gibi birçok Müslümanın olduğu bir yerde vuku bulan olayın meçhul olan bir kişiden aktarılması gibi nedenler bu rivayet hakkında kesin bir şey söylemenin mümkün olmadığını göstermektedir. Zaten âlimlerin zayıf olarak değerlendirdikleri rivayet, tespit ve değerlendirmelerimizle birlikte, bu olayın kesin olduğu ile ilgili hüküm vermeyi mümkün kılmamaktadır.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Bu makale bir kişi tarafından yazıldığı için yazar %100 katkıda bulunmuştur.

Çıkar Çatışması

Bu araştırmada çıkar çatışması oluşturabilecek bir durum söz konusu değildir.

Kaynaklar

- Akyüz, H. (2014). "Yemekte Sağ Elin Kullanılmasıyla İlgili Bir Rivayetin Tenkidi", *EKEV Akademi Dergisi* 18(59), 373-397.
- Ağrakça Şahyar, A. (2011). *Kütüb-i Sitte'den örneklerle zayıf hadis rivayeti metodolojik anlam ve yorum*, İstanbul: Akdem Yayınları.
- Aydın, E. (2015). *Türk Kültüründe Dua ve Beddua Fenomeni*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Aydınlı, A. (2015). *Hadis İstılahları Sözlüğü*, İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.
- Bağcı, M. (2014). *Beşer olarak Hz. Peygamber*, Ankara: Ankara Okulu Yayınları.
- Başaran, S. Sönmez, A. (2012). *Hadis Usûlü ve Tarihi*, Bursa: Emin Yayınları.
- Bedruddîn el-'Aynî, Ebû Muhammed Maḥmûd b. Aḥmed, (ts). *'Umdetu'l-Kârî Şerhu Şaḥîhi'l-Buḥârî*, Beyrût: Dâru İhyâ'it-Turâşî'l-'Arabî.
- Bedruddîn el-'Aynî, Ebû Muhammed Maḥmûd b. Aḥmed. (1999). *Şerhu Sünen-i Ebî Dâvûd*, thk. Ebû'l-Münzir Halid b. İbrâhîm, Riyâd: Mektebetu'r-Rüşd Yayınları.
- Beyhâkî, Ebû Bekr Aḥmed b. el-Huseyn b. 'Alî el-Hüsevcirdî. (2003). *es-Sunenu'l-Kubrâ*, nşr. Muhammed 'Abdulkâdir 'Aṭâ. Beyrut: Daru'l-Kütübu'l-İlmiyye.
- Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. Heseyn b. Ali. (1988). *Delâ'ilü'n-nübüvve ve Ma'rifeti ahvâli Sahibu's-Şerî'a*, thk. Abdu'l-Mu'tî Kal'acî, 7 Cilt, Beyrut: Daru'l-Kütübu'l-İlmiyye.
- Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail. (1992). *el-Câmi'u's-Sahîh*, İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail. (ts.). *et-Târîhu'l-Kebîr*, nşr. Hâşim en-Nedvî, 8 Cilt, Beyrut: Dâru'l-Fikr.
- Çelik, Y. (1993), *İbn Hibbân ve hadis ilmindeki yeri*, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

- Çetin, İ. (Ed.) (2010). *Dil ve edebiyat öğretim yöntemleri*. İstanbul: Nobel Yayınları.
- Duman, S. (2021, Şubat 20). Kur'an'da yer alan lanet ve beddua ifadeleri nasıl anlaşılmalı. *Genç Dergisi*. <https://m.gencdergisi.com/14311-kuranda-yer-alan-lanet-ve-beddua-ifadeleri-nasil-anlasilmali.html> adresinden 16.06.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekir b. Eyyûb b. İbn Kayyım el-Cevziyye. (2019). *Tehzîbu Süneni Ebî Dâvûd*, thk. Ali b. Muhammed el-İmrân, 3 cilt, Riyâd: Daru Ataât el-İlm.
- Ebu'l-Kasım el-İsfahânî, İsmâîl b. Muhammed b. Fadl b. Kuraşî. (1409). *Delâ'ilü'n-nübüvve*, thk. Muhammed Muhammed el-HaddÂd, Riyâd: Daru't-Tayyibe.
- Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekir b. Eyyûb b. İbn Kayyım el-Cevziyye. (2019). *Tehzîbu Süneni Ebî Dâvûd*, thk. Ali b. Muhammed el-İmrân, Riyâd: Daru'Ataât el-İlm.
- Ebû 'Abdullâh Moğultây b. Kılıç el-Bekcerî. (1999). *Şerhu Suneni İbn Mâce- el-İ'lâm bi Sunnetihi 'Aleyhi's-Selâm*, nşr. Kâmil 'Avîda (Suudi Arabistan: Mektebetu Nizâr Muştafâ el-Bâz.
- Ebû Dâvûd, Suleymân b. el-Eş'as es-Sicistânî. (ts.). *Sunenu Ebî Dâvûd*, nşr. Muhammed Muhyiddîn 'Abdulhamîd, 4 Cilt, Beyrut: Mektebetu'l-'Asriyye.
- Ebû Dâvûd, Suleyman b. el-Eş'as es-Sicistânî, Sunen. (1992). İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Ebû Bekir, İbn Ebû Şeybe, *Musannef*. (2008). thk. Usâme b. İbrahim b. Muhammed, Kahire: el-Faruk el-Hadisiyye Matbaası.
- Ebû Ya'lâ el-Halîlî, Ebû Ya'lâ el-Halîlî, Halîl b. 'Abdullâh b. 'Ahmed b. İbrâhîm b. el-Halîl el-Kazvînî. (1988). *el-İrşâd fî Ma'rifeti 'Ulemâ'i'l-Ḥadîs*. nşr. Muhammed Sa'îd 'Omer İdrîs, 3 Cilt, Riyad: Mektebetu'r-Ruşd.
- Elbânî, Muhammed Nâsirüddin. (2002). *Za'îfü Süneni Ebî Dâvûd*, Kuveyt: Müessesetu Ğırâş.
- Eren, H., Gözaydın, N., Parlatur, İ., Tekin, T. ve Zülfikar, H. (1988). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Görmez, M. (2020), *Sünnet ve hadisi anlama kılavuzu*, Ankara: Otto Yayınları.
- İbn Hacer, Ahmed b. Ali b. Hacer el-Askalânî. (1996). *Tehzîbu't-Tehzîb*. 6 Cilt. Beyrut: Daru'l-Mearif.
- İbn Hacer, Ahmed b. Ali b. Hacer el-Askalânî. (1986). *Takrîbu't-Tehzîb*, thk. Muhammed Avvâme, Suriye: Daru'r-Raşid.
- İbn Hanbel, Ahmed b. Muhammed. (1992). *el-Musned*, İstanbul: Çağrı Yayınları.
- İbn Hanbel, Ahmed b. Muhammed. (2001). *Müsned*, thk. Şuayb el-Arnaût 50 Cilt. Beyrut: Müessesetu'r-Risale.
- İclî, Ebû'l-Hasan Ahmed b. Abdillâh b. Sâlih. (1985). *Târîhu's-Sikât*, thk. Abdulazim el-Bustî, Medine: Mektebetu'd-Dâr.
- İbn Hibbân, Ebû Hâtim Muhammed b. Hibbân b. 'Ahmed el-Bustî. (1975). *es-Şikât* (nşr. Şerefu'd-Dîn Ahmed), 9 Cilt, Hindistan: Dâiretü'l-Ma'ârifî'l-Osmâniyye.
- İbn Mâce, Ebû Abdillâh Muhammed b. Yezîd el-Kazvinî, *Sunen*. (1992). İstanbul: Çağrı Yayınları.

- İbn Sa'd, Ebû 'Abdullâh Muhammed b. Sa'd b. Menî'. (1990). *eṭ-Ṭabaḳâtu'l-Kubrâ*, thk. Muhammed 'Abdulḳâdir 'Atâ, 9 Cilt, Beyrut: Dâru'l-Kütübu'l-İlmiyye.
- İbn Sa'd, Ebû 'Abdullâh Muhammed b. Sa'd b. Menî'. (1993). *eṭ-Ṭabaḳâtu'l-Kubrâ - Mutemmimu's-Şahâbe - eṭ-Ṭabaḳâtu'l-Hâmise*, nşr. Muhammed b. Şâmil es-Sulemî, 2 Cilt, Tâif: Mektebetu's-Şiddîk.
- İbn Raslân, Ebû'l-'Abbâs Ahmed b. Huseyn. (2016). *Şerhu Suneni Ebî Dâvûd*, nşr. Heyet, 20 Cilt, Feyyûm: Dâru'l-Felâh.
- Ḳaşalânî, Ebû'l-'Abbâs Ahmed b. Muhammed. (ts). *el-Mevâhibu'l-Ledunniyye bi'l-Menḥi'l-Muḥammediyye*, 3 Cilt, Kahire: Mektebetu't-Tevfîkiyye.
- Leknevî, A. (2014). *Temel hadis meseleleri*, çev. Harun Reşit Demirel, Konya: Hüner Yayınları.
- Moğultây, Ebû 'Abdullâh Moğultây b. Kılıç el-Bekcerî. (1999). *Şerhu Suneni İbn Mâce- el-İ'lâm bi Sunnetihi 'Aleyhi's-Selâm*, nşr. Kâmil 'Avîḍa, 4 Cilt, Suudi Arabistan: Mektebetu Nizâr Muştafâ el-Bâz.
- Müslim, Ebû'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc b. El-Kuşeyrî. (1992). *el-Câmiu's-Sahih*, 6 Cilt. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Özaşar, M.E. (2013), *TDV İslam ansiklopedisi*, 46 cilt, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özek, A., Karaman, H., Turgut, A., Çağrı, M., Dönmez, İ. K. ve Gümüş, S. (1993). Kur'ân-ı Kerim ve açıklamalı meâlî. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Sehârenpûrî, Halîl b. Ahmed b. Mecîd. (2006). *Bezlü'l-Mechûd fî halli Sünen Ebî Dâvûd*, 14 Cilt, Hindistân: Buhûs ve'd-Dirâsâtî'İslâmiyye.
- Serahsî, Ebû Bekr Muhammed b. Ebu Sehl. (1993). *Usulü's-Serahsî*, thk. Ebu'l-Vefâel-Efgânî, Beyrut: Daru'l-Kutubu'l-İlmiyye.
- Siczî, Ebû Sa'îd Mes'ûd b. 'Alî en-Nisâbü'rî. (2006). *es-Su'âlât li-Ebî 'Abdullâh el-Hâkim en-Nisâbü'rî*. nşr. Muhammed b. 'Alî el-Ezherî. el-Fârûku'l-Ḥadîse. Kahire.
- Subkî, Mahmûd Muhammed Hattâb. (1932). *Menheli'l- 'Azbi'l-Mevrûd Şerhu Süneni Ebî Dâvûd*, thk. Emîn Mahmûd Muhammed Hattâb, 10 cilt, Kahire: Matbaatu İstikâme.
- Suyûtî, Ebu'u-Badl Celâluddîn. (1985). *El-Hasâisu'l-Kubrâ*, Beyrut: Dâru'l- Kütübi'l-İlmiyye.
- Tahâvî, İmam Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed. (2009). *Şerhu Meâni'l-Âsâr Hadislerle İslam Fıkhı* çev: M. Beşir Eryarsoy, İstanbul: Kitâbî Yayınları.
- Tekdamar, Ç. (2021). *İbn Hibbân'ın Ebû Hanîfe'ye eleştirileri*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Ulu, A. (2016). *H. Peygamber ve Beddua*, İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Ünal, İ. H. (1994). *İmam Ebu Hanîfe'nin Hadis Anlayışı ve Hanefî Mezhebi'nin Hadis Metodu*, Ankara: Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

- Ünal, Y. (2014). Uhud: kazanırken kaybetmek. İçinde M. E. Özafşar, İ. H. Ünal, Y. Ünal, B. Erul, H. Martı ve M. Demir (Ed.), *Hadislerle İslam* (Cilt 3, ss. 120-145). Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Yaḥyâ b. Ma'în, Ebû Zekerıyyâ Yaḥyâ b. Ma'în (ts.). *Min Kelâmi Ebî Zekerıyyâ Yaḥyâ b. Ma'în fî'r-Ricâl*, nşr. Aḥmed Muḥammed Nûr Seyf, Dimeşk: Dâru'l-Me'mûn li't-Turâs.
- Yıldırım, A. (2007). “İslam Ceza Hukukunda Suça Misliyle Mukabele Prensibi”, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, E. (2021). *Peygamberimiz çocuklarla*, İstanbul: Ensar Yayınları.
- Yiğit, Y. (2020). “İslam Hukukunda Suç-Ceza Dengesinin Adaletle İlişkisi”, *Diyanet İlmi Dergi* 29(1) 67-94.
- Zehebî Ebû 'Abdullâh Muḥammed b. Aḥmed (2009), *Mizân el-İ'tidâl* nşr. Muḥammed Rıdvân, vdğr (Dimeşk): Mu'essesetu'r-Risâle.
- Zehebî, Şemsüddîn Ebû 'Abdullâh Muḥammed b. Aḥmed b. 'Osmân b. Kâymâz. (1985) *Siyeru A'lâmi'n-Nubelâ'* (nşr. Su'ayb el-Arnâvut), 25 Cilt, b.y: Mu'essesetu'r-Risale.
- Zehebî, Ebû 'Abdullâh Muḥammed b. Aḥmed. (2009). *Mizânu'l-İ'tidâl fî Nakdi'r-Ricâl*. nşr. Muḥammed Rıdvân, vdğr. 5 Cilt, Dimeşk: Mu'essesetu'r-Risâle, Dimeşk.
- Zürkânî, Muhammed b. Abdülbâkî. (1996). *Şerhu Zürkânî ale'l- Mevâhibi'l-Ledünniyye*, 12 Cilt, Beyrut: Daru'l-Kütübu'l-İlmiyye.

Extended Abstract

In the Holy Quran, the Prophet is described as the Prophet of mercy and compassion. The Prophet's mercy and patience towards the children around him are mentioned in the sources with the testimony of his closest relatives. Despite this, there is a narration in the sources stating that he cursed a child who passed by with a cover (sutrah) in front of him while he was praying, and as a result, the child paralyzed and could not walk again. The Prophet Muhammad, who did not react in any way when his own grandchildren rode on his back during prayer, reacted strongly to a child passing by with a cover (sutrah) in front of him and despite the fact that he had cursed very rarely in his life, cursing this child contradicts his Sunnah. For this reason, examining the narration in terms of chain of narration and text is important for a correct comprehending of the Prophet's sunnah on this subject.

Method

In this study, the early period sources in which the narration was emphasized were identified by scanning the programs such as “kuramer” and “şamile”. The analysis method was used to identify the scholars’ opinions about this narration and to analyze the opinion differences between them.

Findings

It is observed that the Prophet Muhammad had all the characteristics of a human being, and just as normal people could get angry when they did not approve of him, the Prophet Muhammad also got angry at wrong behaviors and had to say hurtful words to them because he was human. For that reason, in some narratives it is said that the Prophet prayed “Oh God, I am only a human being, purify and reward any Muslim I cursed or spoke badly to”. It has been detected that Prophet Muhammad warned those who curse the people around them because of their hasty nature by chance that a time comes when Allah Almighty responds and your curse is accepted.” and further warned that “Be afraid of the curse of the oppressed. Because there is no obstacle between the curse of the oppressed and Allah.” **It has been determined that he made warnings by saying, “There is no obstacle between the curse of the oppressed and Allah.** Despite the fact that it is comprehended from the narrations that the Prophet tried to minimize the curse in general, it is mentioned in the sources that he also cursed time to time, although rarely. For example, it is reported that he cursed someone who did not serve his parents as follows: One day, our Prophet said; one of his companions to whom he said “*Let his nose tweaks, Let his nose tweaks, Let his nose tweaks*”. *There are narrations claiming that he asked “O Allah’s Messenger? Who are you talking about?”*, and our prophet responded “Let anyone who does not deserve Paradise by being with his/her parents or one of them in his old age and serving them, have his/her nose tweaks on the ground.” For examples in Hadith sources it is narrated that “To hell with those who are so obsessed with money.” For those who cut down the Wild Ziziphus Tree, “May Allah throw him headlong into hell”.

It has been identified that the Prophet cursed a passing child while he was praying, with a Wild Ziziphus Tree in front of him and the narration that the child became crippled as a result of this is mentioned in the works of Ibn Abu Shayba called al-Musannaf, Bukhari called al-Tarihu'l-kabir, Abu Dawud called al-Sunen, and Beyhaki called al-Sunenu'l-Kubrâ.

Conclusion, Discussion and Recommendations

Prophet of mercy and compassion, Prophet Muhammad treated both polytheists and non-believers with great compassion, mercy and patience. It is emphasized in the sources that throughout his life, except for a few incidents, he never cursed those who treated him, Islam and its believers cruelly and badly, or insulted them. The following can be claimed after the analysis of the chain of narration and the text, showing that a Prophet who did not curse, except for a few incidents where Islam was clearly and openly harmed, cursed: The fact that both narrations from two paths have unknown narrators has caused the narration to be evaluated as a weak narration by scholars. Although

the narration examined was mentioned in the sections discussing the issue of passing in front of a person praying in the early period sources, it is observed that it was later mentioned as a miracle of the Prophet in works such as *delâil* and *hasâis*. Although Allah may accept the prayer of His chosen Prophet and make the child crippled, but the condition of the crippled person who reported the narration is unknown this narration conflicting with the Prophet's reactions similar events in his biography, in addition, this narration was conveyed from a person whose situation is unknown in a place where there were many Muslims, such as the Tabuk campaign, at the same time, there are reasons such as the presence of unknown narrators in the narration, shows that it is not possible to say anything definite about this narration. We need to have stronger data in order to speak definitively on this issue. It seems difficult to make a judgment about the certainty of this event based on a narration that scholars consider to be weak. The narration, which contains many problems in the analysis of the chain of narration, also has a problematic content in terms of the text primarily, although it is more likely to be understood as not being a correct behavior to pass in front of someone who is praying, since it is given in the sections about interrupting the prayer, as far as we can identify, it was used as evidence of the Prophet's prophethood and as material for miracles, together with *Beyhaki*. Later, in the pieces of Ismail b. Muhammad al-Isfahani and Suyuti, it is observed that the subject of the event shifted from passing in front of the person praying to the issue of signs of prophethood.

Tahavi stated that his view is that nothing passing in front of the person praying can break up his prayer. It is known that the general attitude of the Prophet Muhammad was one that was far from cursing and it is possible to mention many words and actions pointing this situation. It is observed that the analyzed narration has a problematic content in terms of text. The first of these can be mentioned as his not giving such a curse-containing punishment even to the polytheists tormented the Prophet. The Prophet's attitude on this issue does not match his own character. Secondly, the fact that the Prophet became very angry with a little child who passed in front of him while he was praying and punished him by cursing him severely poses an imbalance in terms of crime and punishment. As a result, the narration under study contains problems in terms of both chain of narration and text, based on this narration, it is not possible to claim that the prayer is broken up when someone passes in front of him who prays with a Cover in front of him, and to mention this narration among the miracles of the Prophet.